

เขตสุขภาพเพื่อประชาชน
เขตพื้นที่ 6

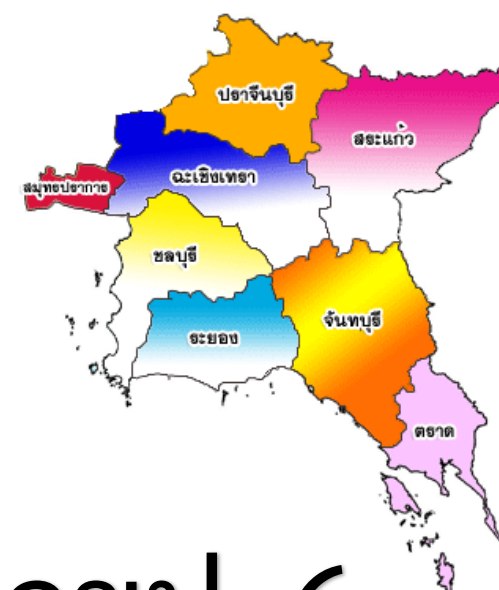
สำนักงานคณะกรรมการ
สุขภาพแห่งชาติ

โครงการพัฒนาประสิทธิภาพระบบและกลไกการดำเนินงาน เขตสุขภาพเพื่อประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทางสุขภาพ (บุหรี่ไฟฟ้า) ในเขตพื้นที่

การพัฒนาชุดข้อมูลสถานการณ์ภัยคุกคามด้านสุขภาพ (บุหรี่ไฟฟ้า)

National Health
Commission Office
(NHCO)

กขป. 6

คณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชนเขตพื้นที่ 6 (พ.ศ. 2568 - 2572)

2 พื้นที่นำร่องที่แตกต่างกัน

จ.ฉะเชิงเทรา

📍 พื้นที่กิ่งเมือง

📌 บริบท (Context)

- ร้านจำหน่ายตั้งอยู่ "ประชิดติดรั้ว" โรงเรียน
- เป็นพื้นที่กิ่งเมืองกิ่งชุมชน เข้าถึงง่าย

⚠️ ปัญหา (Problem)

- เด็กเข้าถึงง่ายมาก
- อัตราการสูบบุหรี่เป็น **อันดับ 4** ของประเทศ (ปี 64)

เมืองพัทยา

📍 พื้นที่ท่องเที่ยว

📌 บริบท (Context)

- เมืองท่องเที่ยว ประชากรหลากหลาย
- ร้านค้าปะปนกับ "ร้านกัญชา" และร้านขายของที่ระลึก

⚠️ ปัญหา (Problem)

- "ภัยซ่อนเร้น" ตบตาครูและผู้ปกครอง
- ดัดแปลงรูปลักษณ์เป็น ตุ๊กตา, ของเล่น, เครื่องเขียน

วิกฤตติดรั้วโรงเรียน

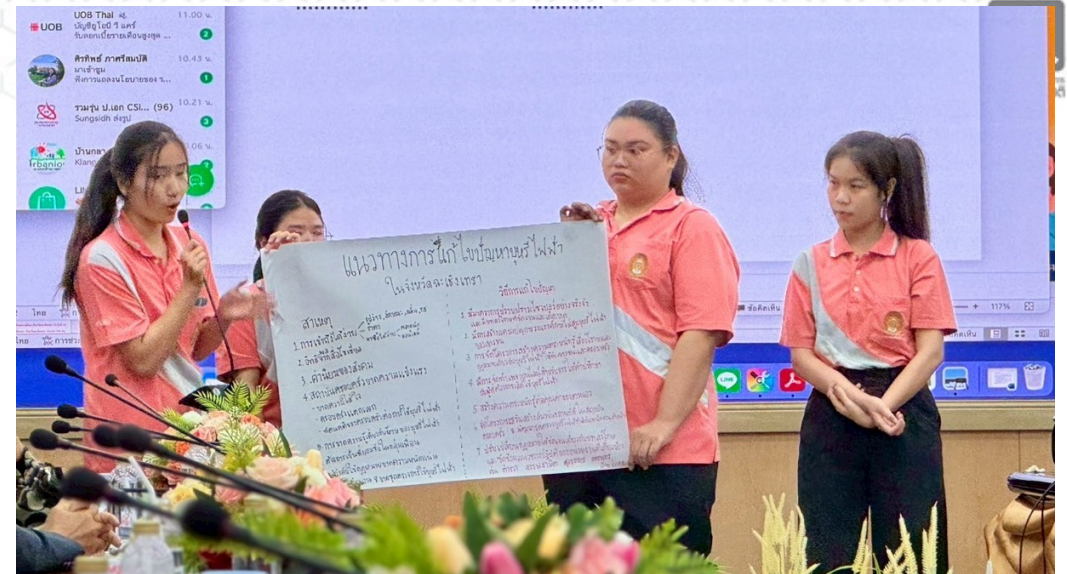
ภัยแฝงในเมืองท่องเที่ยว

จากการระดมความเห็นร่วมกับ 15 ชุมชนและเครือข่ายรอบ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา
ข้อเรียกร้องและมาตรการ:

1. **ปราบปรามจริงจัง:** ขอให้ตำรวจและฝ่ายปกครองบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด
2. **เฝ้าระวัง:** ชุมชนจะเป็น "หูเป็นตา" แจ้งเบาะแสร้านค้าผิดกฎหมาย
3. **พื้นที่สร้างสรรค์:** ขอให้เปิดพื้นที่กิจกรรม (Creative Space) ให้นักเรียนได้แสดงออก เพื่อดึงความสนใจจากอบายมุข

วิกฤตบุหรี่ปั๊ไฟฟ้า: ภัยคุกคามเยาวชน ในเขตสุขภาพที่ 6

"บุหรี่ปั๊ไฟฟ้าไม่เท่ = เสี่ยงติด = สุขภาพพัง"

บริบทและความรุนแรงของปัญหา

ความเสี่ยงด้านสุขภาพ

มี **นิโคตินสูง** และสารอันตราย เพิ่มความเสี่ยง **โรคระบบทางเดินหายใจ** และ **โรคหัวใจและหลอดเลือด**

เมืองพิกษา: ช้อนเร้น

จำหน่ายปะปนในร้านกัญชา/ออนไลน์ **ปลอมเป็น** สิ่งของ** เช่น ปากกา, ขนมน, ตุ๊กตา เพื่อหลบเลี่ยงการตรวจจับ

ฉะเชิงเทรา: วิกฤตใกล้โรงเรียน

อัตราการใช้ **อันดับ 4 ของประเทศ** (ปี 64) ร้านค้าติด/ใกล้โรงเรียน และเปลี่ยนไปใช้ **ออนไลน์/Delivery** เมื่อถูกจับ

ข้อมูลเชิงปริมาณ: เยาวชนเผชิญอะไรบ้าง?

จากการสำรวจออนไลน์ในเขตสุขภาพที่ 6 (ผู้ตอบ 2,524 ราย)

61.4%

เคยเห็นโฆษณา
(89.3% มาจาก
ออนไลน์)

10.7%

เคยใช้บุหรี่ปั๊ไฟฟ้า
(ส่วนใหญ่เริ่ม 11-20
ปี)

~7%

สาเหตุหลักของ
การใช้
อยากลอง (3.9%) +
อิทธิพลเพื่อน (3.1%)

4.6%

เข้าใจผิดว่า
ปลอดภัย
(เชื่อว่าไม่เป็นอันตราย/
อันตรายน้อยกว่า)

บทสรุป: ความเร่งด่วนในการปกป้องเยาวชน

การแก้ไขปัญหานี้ต้องใช้มาตรการจริงจังจาก **ทุกภาคส่วน** ทั้งโรงเรียน ชุมชน และการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด การสร้างการมีส่วนร่วมและพื้นที่แสดงออกของเด็กและเยาวชนจะช่วยลดแรงกดดันทางสังคมและสร้างภูมิคุ้มกันจากการเสพติด

4 สาเหตุหลักของการแพร่ระบาด

1. เข้าถึงง่าย

ซื้อออนไลน์ ราคาถูก
เปลี่ยนไปใช้ Delivery
โดยตรง

2. อิทธิพลทางสังคม

แรงกดดันเพื่อน, การ
ตลาดจาก Influencer
บิดเบือนข้อมูล

3. ขาดความตระหนักรู้

เยาวชน/ผู้ปกครอง
เข้าใจผิด คิดว่าบุหรี่ปั๊
ไฟฟ้าปลอดภัย

4. กฎหมายไม่เข้มแข็ง

การบังคับใช้ไม่
สม่ำเสมอ, โรงเรียน
ขาดมาตรการที่ชัดเจน

ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการแก้ไขอย่างยั่งยืน

1. มาตรการในโรงเรียน (สร้างภูมิคุ้มกัน)

- สร้างโรงเรียน ***ปลอดบุหรี่ปั๊ไฟฟ้า*** โดยมีโครงการที่ **นักเรียนเป็นผู้ริเริ่ม**
- จัดอบรม **ทักษะการปฏิเสธ (Refusal skills)** และอบรมผู้ปกครอง/ครู
- เสริมสร้างนโยบาย **ป้อง-ปราม** ที่เข้มงวด และมีการตรวจกระเป๋านักเรียนสม่ำเสมอ

2. การบังคับใช้กฎหมาย (ตัดวงจรการจำหน่าย)

- **ประสานงานหลายหน่วยงาน** (ตำรวจ, ศุลกากร, สคบ.) และ **เพิ่มบทลงโทษที่เข้มงวด** สำหรับผู้ค้า
- ตรวจสอบร้านใกล้โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และ **ปิดกั้นโฆษณา/จำหน่ายในช่องทางออนไลน์**
- หน่วยงานกำกับดูแลสถานศึกษาต้องมี **แนวปฏิบัติที่ชัดเจน** ในการตรวจ ยึด และส่งต่อบุหรี่ปั๊ไฟฟ้า

3. ชุมชนและการสื่อสาร (สร้างทางเลือกเชิงบวก)

- ชุมชนเป็น **หูเป็นตา** รายงานร้านจำหน่าย และประสานผู้นำท้องถิ่นเพื่อปราบปราม
- สร้าง **พื้นที่กิจกรรม** ที่ส่งเสริมความสามารถหลากหลายของเยาวชน
- ใช้ **อินฟลูเอนเซอร์** บนแพลตฟอร์ม เช่น **TikTok, Instagram** เพื่อสื่อสารโทษภัยที่ถูกต้อง

เมื่อวันที่ 25 ก.ค. 68 ได้มีการลงนาม
บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่าง
สช. เมืองพัทยา โรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยา
ทั้ง 11 แห่ง สถานีตำรวจภูธรในพื้นที่ สมาคม
ชุมชนเมืองพัทยา อาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน (อสม.) คณะกรรมการ
สถานศึกษา สาธารณสุขอำเภอบางละมุง
เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนมาตรการป้องกันเด็ก
และเยาวชนห่างไกลบุหรี่ไฟฟ้า

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ การขับเคลื่อนมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนห่างไกลบุหรี่ไฟฟ้า

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ โรงแรมอมารี พัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานเขตสุขภาพที่ ๖ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๖ เมืองพัทยา สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางละมุง สถานีตำรวจเมืองพัทยา สถานีตำรวจภูธรบางละมุง สถานีตำรวจภูธรหนองปรือ ชุมชนเมืองพัทยา อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเมืองพัทยา คณะกรรมการการศึกษาเมืองพัทยา สถานศึกษาในสังกัดเมืองพัทยา ภายใต้แนวคิด “เมืองพัทยา ห่างไกลบุหรี่ไฟฟ้า” ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของปัญหาการใช้ผลิตภัณฑ์ยาสูบทั้งบุหรี่ทั่วไปและบุหรี่ไฟฟ้า เป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนและนักท่องเที่ยวยุคใหม่ที่มีการใช้บุหรี่ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดการะบาดสาธณสุขอย่างต่อนื่อง

สมัชชาสุขภาพเมืองพัทยาและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจึงให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผ่านกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับมติสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็นว่าด้วย “การปกป้องเด็กและเยาวชนจากบุหรี่ไฟฟ้า” พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ขอความร่วมมือให้ดำเนินกิจกรรมในการสร้างความตระหนักรู้และร่วมปกป้องเด็กและเยาวชนจากการเสพติดบุหรี่ไฟฟ้า ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีและการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ในทุกกลุ่มช่วงวัยทุกระดับ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน ตามธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ใช้เป็นกรอบทิศทางของระบบสุขภาพไทย เพื่อนำไปสู่เป้าหมายให้พัทยาเป็นเมืองห่างไกลบุหรี่ไฟฟ้า ส่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่อย่างยั่งยืน ทุกฝ่ายจึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลงเพื่อร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

วัตถุประสงค์

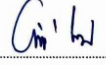
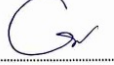
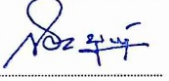
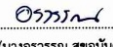
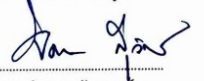
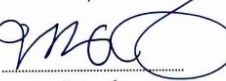
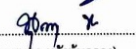
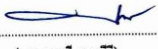
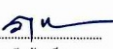
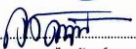
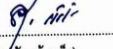
๑. เพื่อให้องค์กร หน่วยงาน ภาคีเครือข่าย มีส่วนร่วมและบูรณาการความร่วมมือขับเคลื่อนสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพ ปกป้องภัยคุกคามทางสุขภาพจากบุหรี่ไฟฟ้า พร้อมทั้งคุ้มครองและพัฒนาศักยภาพเด็กเยาวชนในสถานศึกษาสังกัดเมืองพัทยา
 ๒. เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สร้างนิเวศน์ชุมชนเป็นพื้นที่ปลอดภัยจากภัยบุหรี่ไฟฟ้าและสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและชุมชนในการป้องกันการเกิดนักสูบหน้าใหม่
- ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในครั้งนี้ องค์กร หน่วยงาน ภาคีเครือข่าย รวมทั้งสิ้น ๒๑ หน่วยงาน ซึ่งมีเป้าหมายร่วมกัน คือให้เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาสังกัดเมืองพัทยา ตระหนักถึงความปลอดภัยของเด็กและเยาวชนจากปัจจัยเสี่ยงบุหรี่ไฟฟ้า โดยมีขอบเขตของความร่วมมือกัน ดังนี้
๑. ร่วมกันสนับสนุน ส่งเสริม ให้สถานศึกษามีนโยบายและความพร้อมในการดำเนินงานมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของบุหรี่ไฟฟ้า ตามมาตรการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาสังกัดเมืองพัทยาห่างไกลบุหรี่ไฟฟ้า เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงและลดนักสูบหน้าใหม่จากบุหรี่ไฟฟ้า
 ๒. ร่วมกันสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพครู แกนนำนักเรียนและจิตอาสาในชุมชนมีทักษะในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยแก่เด็กและเยาวชนจากบุหรี่ไฟฟ้า

๒/๒

๓. ร่วมกันสนับสนุน ผลักดันให้เกิดกลไกความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาปัจจัยเสี่ยงจากบุหรี่ไฟฟ้า ทั้งระดับเขตสุขภาพ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอและระดับตำบล
๔. ร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาลดปัจจัยเสี่ยงจากบุหรี่ไฟฟ้าต้นแบบ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การขยายผลทั้งระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับเขตสุขภาพพื้นที่ ๖ ต่อไป

บันทึกข้อตกลงนี้ทำขึ้น จำนวน ๒๑ ฉบับ มีความถูกต้องตรงกัน ทุกฝ่ายได้อ่านและเข้าใจความโดยละเอียดตลอดแล้ว เห็นว่าถูกต้องตรงตามเจตนารมณ์ทุกประการ เพื่อเป็นหลักฐานจึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมประทับตราสำคัญ (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและแต่ละฝ่ายต่างยึดถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ลงนามร่วมกัน ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

 (นายแพทย์อภิชาติ รอดสม) รองเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ	 (แพทย์หญิงฉันทิพย์ เหมรัตน์) ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๖ จังหวัดชลบุรี	 (นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์) นายกเมืองพัทยา
 (นายกิตติ บุญรัตนเนตร) สาธารณสุขอำเภอบางละมุง	 พันตำรวจเอก..... (เอก สระทองอยู่) ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทยา	 พันตำรวจเอก..... (สราวุธ นุชนาถ) ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบางละมุง
 (ณัฐพล ห่อสุกสกุล) ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรหนองปรือ	 (นางอรรณพ สุขอนันต์วงศ์) นายกสมาคมชุมชนเมืองพัทยา	 (นายสุระชาติ กุลภา) ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เมืองพัทยา
 (นางจิตาภา สุวดีถาวร) ประธานคณะกรรมการการศึกษา	 (นายพิเชษฐพงษ์ ทรายชู) ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพัทยา ๑	 (นายพูนพงศ์ ศรีแสงสงค์) ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพัทยา ๒
 (นางสาวสุรีย์ วรรณ) ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพัทยา ๓	 (นางนุชนาถ หวังหุ่นกลาง) ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพัทยา ๔	 (นางสาวอัมรินทร์ อนุติ) ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพัทยา ๕
 (นางสาวสถาพร ละโวจ) ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพัทยา ๖	 (นายสุเทพ คล้ายสีแก้ว) ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพัทยา ๗	 (นายณนตรี นามศิริ) ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพัทยา ๘
 (นางภัทรี เข้มแข็ง) ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพัทยา ๙	 (นายจรรยา ไกรจันทร์) ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพัทยา ๑๐	 (นายคณชัย เข้มแข็ง) ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพัทยา ๑๑

MOU

มาตรการโรงเรียนในเมืองพัทยา

31.4%

ของนักเรียนชั้น ม.2 ในเมืองพัทยาเคย
ทดลองสูบบุหรี่ไฟฟ้า

65.9%

อยากรู้ อยากลอง

80.2%

ไม่ได้สูบใน 30 วันที่ผ่านมา

30.2%

คิดว่าอันตรายน้อยกว่าบุหรี่มวน

Save Kids Model : สัญญาใจ ไรค์วัน

1

MOU

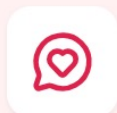
ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับผู้ปกครองและ
ผู้บริหาร

2

สอดส่อง

ครูฝ่ายปกครองดูแลด้วยความเมตตา +
เพื่อนช่วยเพื่อน + พี่ช่วยน้อง

3

เปิดใจ

เรียกคุยปรับพฤติกรรม ให้เด็กตัดสินใจ
เลิกด้วยตัวเอง

4

เสริมภูมิ

กิจกรรมชั่วโมงชมรมร่วมกับ
สาธารณสุข (สัปดาห์ละ 1 ครั้ง)

การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 กขป.6 ร่วมกับ สถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย

ROADMAP 2569: สานต่อระบบ 'บำบัดรักษา' เพื่อเด็กและเยาวชนเขต 6

เป้าหมาย:

- สร้างระบบบำบัดรักษาที่เข้มแข็งและครบวงจรสำหรับเด็กและเยาวชนในเขต 6
- เชื่อมโยงข้อมูลและบริการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลไกการทำงาน:

a. ต้นน้ำ (คัดกรอง)

- โรงเรียนเป็นหน่วยแรกในการค้นหาและคัดกรองกลุ่มเสี่ยง
- รู้เร็ว ช่วยกัน

b. กลางน้ำ (เชื่อมต่อ)

- กขป.6 ประสานข้อมูลผ่านระบบ Case Manager
- ส่งต่อไม่ตกหล่น

c. ปลายน้ำ (บำบัด)

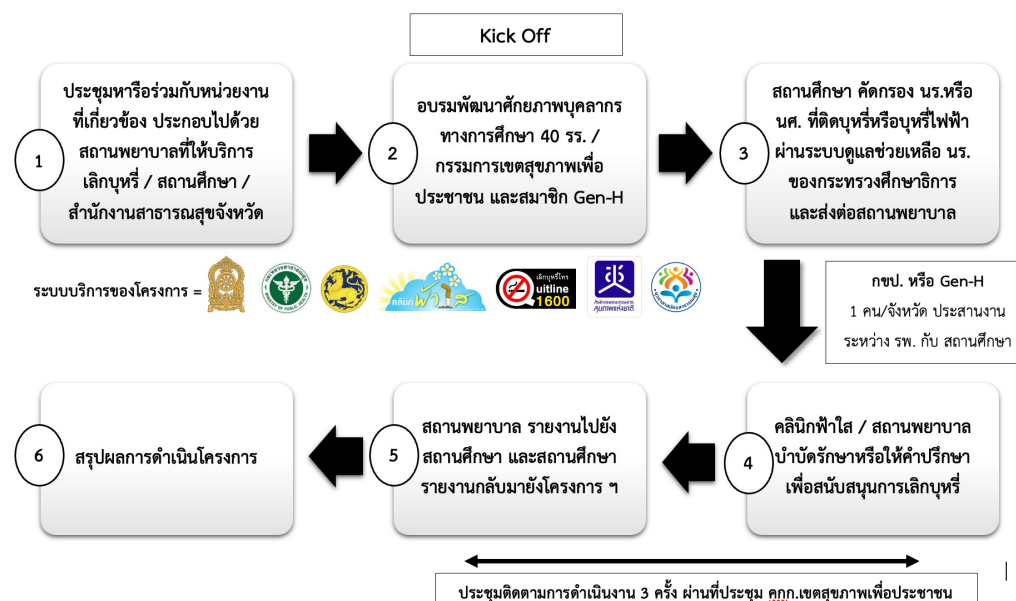
- ระบบบำบัดรักษาที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย
- คลินิกฟ้าใส, สายด่วน 1600, ร้านยาอาสา, sw.สต.

ภารกิจ 2026:

- บริการเยาวชนเข้าสู่ระบบบำบัดรักษา จำนวน 2,000 คน
- เป้าหมาย 40 โรงเรียน ใน 8 จังหวัดภาคตะวันออก

มุ่งมั่นสร้างพื้นที่ปลอดภัย...และคืนลมหายใจสะอาดให้ลูกหลาน

คณะทำงานขับเคลื่อนประเด็นบุหรี่ไฟฟ้า เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตพื้นที่ 6

THANK YOU